

z onim ključom i otprl je. Onda odnesu ga na ladju, ar od tak dugoga stanja nije mogel iti. Ladja na en put počne iti proti Rimu i zvoni vu Rimu su sami zvonili. Kad su ga vu Rim dopelali i očistili, ar je ves z mehenom obraščen bil, i kad su ga vu cirkev pred oltar dopelali doleti sv. duh vu slici goloba i dene mu sam papinsku korunu na glavu. Onda si dade mater pozvati z decom i živel je na dalje jako pobožno.

Avguštin Océpek.

(Dalje.)

Mati so imeli veliko dopadenje nad svojim ukaželjnim sinom; od zgoli veselja so se jokali. Oče so ravno pod veliko hruško toporišče za novo sekiro obrezovali, ko pridejo mati k njim, da bi jim oznanili Avguštinovo željo. Se vé, da so mati veliko še sami pristavili, posebno fantove bistrournosti niso mōgli prehvaliti. Svoj govor so sklenili z besedami: Saj sem vedila, da je ta fant za kaj boljega namenjen, kot za ubozega kmeta.

Oče pa niso djali černe ne bele; meni nič, tebi nič so naprej gladili toporišče. Še le, ko so mati prenehali, denejo rezilnik na stran, pōtegnejo še enekrati toporišče skoz roke, da bi se prepričali, ali je že dosti gladko ali ne. Kakor je bilo viditi, so bili s svojim delom zadovoljni, torej ga prislonijo k hruški in se na pol proti materi obernejo.

„Ljuba moja! ne vem, ali bi ti kaj odgovoril na tvoje čenčanje ali ne; morda si ob vso pamet, ker govoriš brez vsega premislika. Fantu bi že ne zameril, če mu pride kaj tacega na misel, saj vemo: mladost je norost; ali da si še ti pri tvojih letih tako neumna, da fanta v tej misli podpiraš, to mi ne gre v glavo. Ljuba moja! šola košta. Kdo bo pa plačeval zanj, saj veš, kako nama za davke vselej prede, zdaj bi si pa še novih skerbí na glavo vlekel! Stara, to ti rečem, ne spridi mi fanta, pa na miru mi ga pusti; ravno zdaj, ko mi vsaj za pastirja odleže, bi mi ga rada od hiše spravila. Le nekoliko pomisli“;

„To sama vem, da košta, ali bomo že skusili na kako vižo; le poglej Pavlačevega Matevža! Pavlačevi nič bolj ne morejo, kot mi; pa bo vendar sin k letu novo mašo pel. Saj gospodje tudi sami pomagajo takim, ki vidijo, da so prebrisane glave in da se dobro učijo, to sem že večkrat slišala. Ti pa nočeš dobro svojemu sinu, ali češ po vsi sili, da bo fant terpel, kot ti terpiš. Delaš kot črna živina, pa kaj ti pomaga, revež boš vse svoje žive dni! Da le moreš tak biti, da še svojemu sinu ne privošiš boljega in obilnejega kruha. To si oče, da se Bogu smili!“

„Baba! zdej pa tiho, imam že dosti. Če je černi kruh za-me dober, zakaj bi pa za mojega sina ne bil. Po tvojih mislih je fant,

če ne za več, vsaj za škofa namenjen. Pojdi se solit! Boš le vidila, tvoja prevzetnost se ti bo otepala. To ti rečem, ne jemlji mi tega več v misel, fant ostane doma, pa je mir besedi“.

Kot bi se bali, da pri vsem tem še ne bo konca besedi, ustanajo in godernjaje jo pobrišejo po stezi med njivami, si ga napravijo eno pipico in še nikoli ga niso tako serdito pokali, kot danes, tako jih je žena ujezila.

Mati se pa usedejo na klop pred hišo in jokajo; Avguštin je ves pogovor slišal, stal je namreč za hlevom in je nohtove grizel; zdaj se pa pridruži materi in ker vidi, da se jokajo, jim še on pomaga.

Ko so oče prišli k večerji domú, so mati še šobo napeli in so se držali, kot hudo vreme; dva dni niso besedice z očetom spregovorili, akoravno se jim je vidilo, da jih to strašno težko stane. Toliko bolj so pa zdihovali in svojega Avgušтина milovali, ker so mislili, da bodo tako nar lože očeta omečili in na svoj kolovoz obernili. Oče so bili pa tako poredni, da so se delali, kot bi ne zapazili hudega obraza in ne slišali globocih zdihljejev in so bili veseli, ker so mislili, da bo zdaj za vselej konec tega prepira. Ali v tem so se motili; mati so bili le na videz premagani; na tihem so se napravljali na novo vojsko, nenadama so mislili očeta spet napasti, in da bi bila zmaga toliko bolj gotova, so si iskali zaveznikov in so jih tudi našli. Ko bi bili oče vedili, kaka nevihta se zbira nad njih glavo, bi gotovo tudi ne bili rók križem držali. Zdaj pa, ker so bili že svoje zmage veseli in niso bili pripravljani na novi in veliko hujši napad, se skoraj bojimo za stanovitnost ubozega očeta.

Pervi, ktereга so mati na svojo stran dobili, je bil Krivček, mož po vsi fari in še daleč okrog dobro znan. Bil je izučen čevljar, ali kar je cesarja odslužil, ni prijel več za kopito; sicer je bil pa pri vsaki reči, posebno kjer se je kak požirek vina zastonj dobil. Mešetaril je naj raji, nobeno pismo ni bilo storjeno in nobena krava ni bila prodana, da bi Krivčka zraven ne bilo. V vasi so ga imeli tudi za vedeža, in kdor je dobrega svéta iskal, se je na Krivčka obernil; le to napako je imel mož, da ga je duh modrosti vselej še le takrat obsenčil, ko se ga je enmalo našel pri „Županovih“. Za silo je znal tudi na klarinet — ali po njegovem na klenet — piskati in pred pustom je šel vselej med godce. Ker je bil šaljivega, pa včasih tudi presneto kosmatega govorjenja, so ga povsod radi imeli in kjerkoli je bil kak direndaj, poprašal je vsak, je li bil Krivček zraven ali ne.

Krivčka so tedaj tudi Ocepkova mati naprosili, da bi jim pomagal moža na kako vižo pregovoriti. Krivček jim je to prav rad obljubil, da si tudi je materi odkritoserčno povedal, da pri Jurju se ne upa veliko opraviti, ker je svojeglaven in termast kot gabrova gerča. „Pa bomo že vidili, kako in kaj“, je djal, „saj je še sv. Peter Jezusa zatajil, pa da bi se Juri ne dal pregovoriti, to bi bilo vendar od sile.

Drugi materni zaveznik so bili Pavlačev gospod, ki bodo ob letu novo mašo peli. Tudi ta je dal besedo da bo prišel skerbni materi na pomoč, obljubil je tudi fanta priporočiti dvema prijatloma v lemenatu, da jima bo čevlje snažil in za to bo dobival kruha, da ga še snesti ne bo mōgel. Gospōdje mu bodo šli tudi sicer na roko in mu bodo pokazali, če bi mu v šoli ne šlo kaj od rok.

Tretji v zavezi je bila slepa Polona, ki je šla z malo kramo po hribih od hiše do hiše in zraven je tudi cunje nabirala. Z materjo ste si bile že od nekdanj velike prijateljice. Pri Ocepkih je imela Polona tudi spravljeno kramo, kar je ni sabo nosila, in tukaj je tudi ostajala čez noč, kedar jo je kupčija v ta kraj pripeljala. Slepa Polona — bila je slepa na enem očesu — se je za Avguština že od nekdanj veliko pečala. Kedarkoli je prišla iz mesta, je fantu vselej prinesla trente ali potice, torej jo je Avguština tudi „teto“ imenoval. Ona je obljubila, da bo dobila v mestu za fanta stanovanje prav po ceni, in kar bo treba za popir in za peresa, bo pa že ona iz svojega dala, saj tako pride skor vsak teden v mesto.

To so bili trije poglavitni stebri, na ktere so zidali mati svoje upanje, in to upanje jih ni goljufalo. Eno nedeljo popoldan, ko so šli oče h keršanskemu nauku, jih doide Krivček, se jim pridruži in prav prijazno se pogovarjata not do cerkve. Krivček je znal besede tako sukati, da sta govorila od gospōskega in kmetiškega stanú, od njunih prijetnost in težav in še več družega. Krivček je hotel s tem le Jurju na žilo potipati, Juri pa, ki ni vedil, kam pes taco molí, je vse priterjeval. Po končani božji službi je bil Krivček že spet očetu za petami in tudi Pavlačev gospod se njima pridružijo, bili so danes posebno zgovorni in Juri se ni mōgel načuditi gospodovi modrosti. V živem pogovoru pridejo do Ocepkove hiše. Gospod so se ravnali naprej, kar pridejo na prag slepa Polona in mati z Avguštinom, ki je naglo tekel gospodu roko kuševat.

„No, Avguština! ali že znaš brati?“ ga prijazno vprašajo Pavlačev gospod.

To je bila voda na materni mlin, ki jim je razvezala vozec na jeziku. Jeli so razlagati očetu, kakó bi gospod Matevž fantu pomagali in kako bi ga Polona s popirjem in s peresi zakladala. Oče so se pa le izgovarjali, ali na zadnje so se vendar le podali; kdo bi se pa tudi štirim ubranil? Skoraj do mraka so se pod hruško pogovarjali, kako bi se obernal vsak krajcar, da bi manj koštalo.

Ko so se bližali vsi svetniki, so naložili mati v opertni koš nekaj masla, moke, kaše in druge ropotije, oče so zadeli koš na pleči in so jo mahnili proti veliki cesti, za njimi je pa capljaj Avguština, ki je imel od nog do glave vso novo obleko. Krivček, ki že več let ni prijel za šilo, je naredil fantu čevlje zastonj; razun jedí mu niso dali družega kot maselec žganja na dan.

Mati so po poti marsikak lep nauk dali svojemu sinu, tudi eno sreberno dvojačo so mu stisnili v roke „za posebne potrebe“. Ko so prišli do velike ceste, so se mati ločili in so šli žalostno-veseli nazaj proti domu, oče s sinom pa naprej v šolo.

Pri ti priči mi pride na misel pesem, ki se poje v nekterih krajih po Dolenskem:

Tam notri v španjski deželi
Je en sin svojih staršev bil;
Pa enega samega so imeli,
Pa še tist' je v šolo šel bil.

(Dalje prihodnjič.)

Literarno oznanilo.

Iz raznih slovenskih krajev nam dohajajo pisma, v katerih se nam razodeva vroča želja, da bi jih „slovenski Glasnik“ večkrat v mesecu obiskoval. Da nam ne bo treba vsakemu dopisniku posebej odgovarjati, dajemo s tim na znanje, kakó mislimo v prihodnjem letu njihovim željam ustreči.

„Slovenski Glasnik“ bo izhajal kakor doslej tudi v prihodnjem letu kot lepoznanško-podučen list. Po zapopadku ostane popolnoma nespremenjen; na svitlo bo pa prihajal namesto enkrat po trikrat v mesecu. Vsaj enkrat v mesecu se bo Glasniku tudi pridevala doklada pod naslovom:

Cvetje iz domačih in tujih logov, ki bo prinašala razne domače literarne izdelke, pa druge klasiške dela v verstnih predstavah. Pervi zvezek bo obsegal slovečo Schillerjevo tragedijo „Marija Stuart“, ki jo je poslovenil naš nevtrudljivi in obče čislani pesnik France Cegnar. Za drugi zvezek smo namenili zbirko narodnih pesem, ki jih prepevajo Jugosloveni po Kranju, Goratanu in Štajerju, po Istri in po sosednih krajih (t. j. po Hrovaškem, Slavonskem, po isterških otocih itd.) Precej bogata narodnega blaga je že naša zaloga, pa vendar bi jo radi še na vse strani razmnožili in obogatili. Zato se obračamo do vseh južnih Slovenov s serčno prošnjo, da nam pritekó na pomoč s svojimi zbirkami narodskih staric. Poberimo kosce, da konca ne vzamejo! — Veliko narodnega blaga se je že pozgubilo; pa vendar še čaka tu pa tam kaka cvetica iz davnih časov, ki je vredna, da se varno uterga in poveže v šopek domačega cvetja. Da pa narodne pesme ne zgubé svoje naravne lepote in jezikoznanske vrednosti, je pred vsim drugim potrebno, da se zapisujejo od besede do besede, od čerke do čerke ravno tako, kakor jih ljudstvo govori ali prepeva. Tako bodo postale zvest obraz domačega govora in neprecenljivi biserji za do-